

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Voorkomen in Alde Feanen	Laatst bekende waarnemingsjaar
<i>Lestes sponsa</i>	Gewone pantserjuffer	Lokaal, maar weinig	2001
<i>Lestes viridis</i>	Houtpantserjuffer	Lokaal algemeen	2001
<i>Coenagrion pulchellum</i>	Variabele waterjuffer	Zeer algemeen!	2001
<i>Erythromma najas</i>	Grote roodoogjuffer	Algemeen	2001
<i>Erythromma viridulum</i>	Kleine roodoogjuffer	Lokaal, zeldzaam	2001
<i>Pyrrhosoma nymphula</i>	Vuurjuffer	weinig	2001
<i>Enallagma cyathigerum</i>	Watersnuffel	Zeldzaam!	2001
<i>Ischnura elegans</i>	Lantaarntje	Algemeen	2001
<i>Aeshna cyanea</i>	Blauwe glazenmaker	Vrij algemeen	2001
<i>Aeshna grandis</i>	Bruine glazenmaker	Algemeen	2001
<i>Aeshna isosceles</i>	Vroege glazenmaker	Zeldzaam	2001
<i>Aeshna mixta</i>	Paardenbijter	Algemeen	2001
<i>Aeshna viridis</i>	Groene glazenmaker	Zeldzaam	2001
<i>Brachytron pratense</i>	Glassnijder	Vrij algemeen	2001
<i>Cordulia aenea</i>	Smaragdlibel	Lokaal algemeen	2001
<i>Somatochlora metallica</i>	Metaalglanslibel	Vrij algemeen	2001
<i>Orthetrum cancellatum</i>	Gewone oeverlibel	Algemeen	2001
<i>Sympetrum danae</i>	Zwarte heidelibel	Lokaal in klein aantal	2001
<i>Sympetrum flaveolum</i>	Geelvlekheidelibel	Soms vrij algemeen	1995
<i>Sympetrum sanguineum</i>	Bloedrode heidelibel	Lokaal in klein aantal	2001
<i>Sympetrum striolatum</i>	Bruinrode heidelibel	Niet in 2001	1995
<i>Sympetrum vulgatum</i>	Steenrode heidelibel	Algemeen	2001
<i>Libellula quadrimaculata</i>	Viervlek	Vrij algemeen	2001
<i>Leucorrhinia rubicunda</i>	Noordse witsnuitlibel	Lokaal zeldzaam	2001

Tabel 1. Aangetroffen libellen in de Alde Feanen

Fryslân op vennetjes juist één van de talrijkere libellensoorten.

Op het eerste gezicht lijken de Alde Feanen een paradijs voor libellen. Het is waterrijk en zeer gevarieerd. Toch werden er weinig zeldzame en kenmerkende soorten voor laagveenmoerassen aangetroffen. Ook de aantallen van veel libellensoorten waren geringer dan verwacht. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het ontbreken van grotere oppervlakten gevarieerde en goed ontwikkelde verlandingsstadia. Ook heeft het boezemwater een grote invloed op het gehele gebied, waardoor er weinig lokale verschillen in waterkwaliteit zijn. In de toekomst zullen libellen hopelijk een meer prominente rol kunnen spelen bij het beheer van dit laagveengebied als indicatoren voor de aan- of afwezigheid van bepaalde watertypen.

E. Peter de Boer, medewerker afd. Planning & Onderzoek It Fryske Gea
E-mail: P.de.boer@fryskegea.nl

Voorlopige lijst van de libellen van de stad Utrecht

Sinds kort houden we weer de Utrechtse libellen-avonden. Op de afgelopen maandagavond (3 september 2001) hebben we gepraat over de libellen van de stad Utrecht. Dit was naar aanleiding van de Stichting Ecologisch advies (StEA) die probeert zoveel mogelijk waarnemingen in en van mensen in de stad Utrecht te krijgen.

Met de 8 aanwezige libellenkenners werd op deze avond een voorlopige lijst samen te stellen van de

libellen van de stad Utrecht. Hierin hebben we vijf categorieën gehanteerd (zie legenda bij tabel) We hebben voor deze lijst ten eerste gebruik gemaakt van ons geheugen. Ten tweede hebben we de gegevens uit de voorlopige atlas gehaald voor oude waarnemingen. We hopen met behulp van deze lijst een begin te maken aan een goed overzicht van het voorkomen van libellen in de stad Utrecht. Plekken waar nog naar libellen zou kunnen worden gezocht zijn: de Oude Hortus aan de Nieuwe gracht, Hortus op Fort Hoofddijk, Plas Laagraven en de Vecht bij Zuilen. Met dank aan Annelies Wijnbeek, Annemarie, Johan Zwanenburg, Erik Crins, Kees Goudsmits, Weia Reinboud en Tienke de Groot.

Marcel Wasscher
marcelhilair@hetnet.nl

Legenda bij tabel 1:

- vpl** Zeker voortplantende soorten: larvenhuidjes of zeer jonge individuen gezien
- mvp** Mogelijk voortplantende soorten: regelmatig waargenomen soorten, waarvan echter nog niet met zekerheid voortplanting is waargenomen
- wrn** Waargenomen soorten: de afgelopen 25 jaar waargenomen soorten
- omg** In de omgeving waargenomen soorten: in deze kolom staat de afstand waarop een soort van de stadsgrens is waargenomen in km
- vrg** Vroeger voor 1975 waargenomen soorten

Soorten		vpl	mvp	wrn	omg	vrg
<i>Calopteryx splendens</i>	Weidebeekjuffer	x				
<i>Sympecma braueri</i>	Noordse winterjuffer					x
<i>Sympecma fusca</i>	Bruine winterjuffer				3	
<i>Lestes barbarus</i>	Zwervende pantserjuffer			x		
<i>Lestes dryas</i>	Tangpantserjuffer				10	x
<i>Lestes sponsa</i>	Gewone pantserjuffer		x			
<i>Lestes viridis</i>	Houtpantserjuffer	x				
<i>Platycnemis pennipes</i>	Blauwe breedscheenjuffer				2	
<i>Ischnura elegans</i>	Lantaarntje	x				
<i>Ischnura pumilio</i>	Tengere grasjuffer				10	
<i>Pyrrhosoma nymphula</i>	Vuurjuffer	x				
<i>Enallagma cyathigerum</i>	Watersnuffel	x				
<i>Coenagrion puella</i>	Azuurwaterjuffer	x				
<i>Coenagrion pulchellum</i>	Variabele waterjuffer	x				
<i>Cercion lindenii</i>	Kanaaljuffer				20	
<i>Erythromma najas</i>	Grote roodoogjuffer	x				
<i>Erythromma viridulum</i>	Kleine roodoogjuffer		x			
<i>Gomphus flavipes</i>	Rivierrombout				40	x
<i>Gomphus pulchellus</i>	Plasrombout				45	x
<i>Gomphus vulgatissimus</i>	Beekrombout					x
<i>Brachytron pratense</i>	Glassnijder	x				
<i>Aeshna affinis</i>	Zuidelijke glazenmaker			x		
<i>Aeshna cyanea</i>	Blauwe glazenmaker	x				
<i>Aeshna grandis</i>	Bruine glazenmaker		x			
<i>Aeshna isosceles</i>	Vroege glazenmaker			x		
<i>Aeshna mixta</i>	Paardenbijter		x			
<i>Aeshna viridis</i>	Groene glazenmaker				2	
<i>Anax imperator</i>	Grote keizerlibel		x			
<i>Cordulia aenea</i>	Smaragdlibel	x				
<i>Cordulegaster boltonii</i>	Gewone bronlibel			x		
<i>Somatochlora metallica</i>	Metaalglanslibel				1	
<i>Libellula depressa</i>	Platbuik	x				
<i>Libellula fulva</i>	Bruine korenbout	x				
<i>Libellula quadrimaculata</i>	Viervlek	x				
<i>Orthetrum cancellatum</i>	Gewone oeverlibel	x				
<i>Crocothemis erythraea</i>	Vuurlibel				45	
<i>Sympetrum danae</i>	Zwarte heidelibel			x		
<i>Sympetrum flaveolum</i>	Geelvlekheidelibel	x				
<i>Sympetrum fonscolombii</i>	Zwervende heidelibel				15	
<i>Sympetrum sanguineum</i>	Bloedrode heidelibel			x		
<i>Sympetrum striolatum</i>	Bruinrode heidelibel		x			
<i>Sympetrum vulgatum</i>	Steenrode heidelibel	x				
<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Geelvlek witsnuitlibel				2	
<i>Leucorrhinia dubia</i>	Ven witsnuitlibel				10	x
<i>Leucorrhinia rubicunda</i>	Noordse witsnuitlibel			x		
Totaal per kolom		17	6	7	13	6

Tabel 1: Voorlopige lijst van de libellen van de stad Utrecht

Legenda: zie vorige pagina.